

011

31

બપોર

SECOND EXAM:25**SUB : English****STD : 9****Date: 25-01-25****Time:12:00 to 2:00**

બેઠક

રજીસ્ટ્રાર

કુલ ગુણ 50

SECTION : A

- **Read the extract and answer the questions. (08)**

* After some days Abbu Miyan bought another goat. This new one was pretty, white as snow, had two tiny little horns and a pair of lovely bright red eyes. "I will call you Chandani" caressing her soft fur he said."

- (1) Describe the goat.
- (2) What will Abbu Miyan call the Goat?

* When I was at college, I regularly spent my summer vacation in Dehra, at my grandmother's place. I would leave the plains early in May and return late in July. Deoli was a small station about 50 kms on the border of the heavy jungle of the Indian Terai.

- (3) Where did author spend his summer vacation?
- (4) When was author return?
- (5) Where was Deoli?

* At 5:20 a.m. Kukee is in a flight planning room. There are maps and identification charts on the walls. Today's order for Kukee is an air strike at Batala, Punjab, at 7:00 a.m.. He will lead a two plane formation against 'enemy'. 17th Armoured Brigade of a hostile country.

- (6) Where is Kukee at 5:20 a.m.?
- (7) What will Kukee lead?
- (8) What is there on the walls of the planning room?

- **Write whether the sentences are true or false. (02)**

- (9) Mohan followed his heart's passion.
- (10) The writer met the girl twice at Deoli.

SECTION : B**(02)**

- **Read the stanza and answer the questions.**

* Be the best ,
 If you can't be a pine on the top of the hill,
 Be a scrub in the valley-but be
 The best little scrub by the side of the hill;
 Be a bush if you can't be a tree.

(11) What advice does the poet give to the people ?

(12) Find out the rhyming word of : rill

- **Read the paragraph and answer the questions.**

(04)

Kung fu-'Kung' meaning ' energy' and 'fu' meaning 'time'- is a chines material art who recordes history date back to around 525 CE , during the Liang dynasty. The man credited with introducing material arts to Chine is said to be an Indian monk known as Bodhidarma.

(13) Which country does the material art kung fu belong to ?

(14) What is the meaning of the term " Kung Fu " ?

(15) Which dynasty did the chinese material belong to record hisory ?

(16) When did the chinese material record hisory ?

- **Study the following record and answer the questions.**

(04)**HAPPY JOURNEY****INDIAN RLY**

Western Railway

VADODARA JN TO AHMEDABAD IN.

VIA _____

JCO ON : 25/11/2009

|| SUPERFAST

12: 58

km : 100

Rs. 42

- (17) When was the ticket issued ?
 (18) The distance between two station is _____ ?
 (19) How much has the passenger paid for the ticket ?
 (20) This is a ticket for a local train. True or False ?

SECTION : C

- Match the expressions with the proper functions they convey. (03)

A

B

- (21) Unless I help him, he cannot do it . (a) Expressing Emotion
 (22) As there are dark clouds in the sky, it may rain. (b) Expressing choice.
 (23) Wow ! what a charming child he is ! (c) Describng supposition
 (d) Describng condtion.

- Complete the sentences choosing the correct option focusing the functions in the brackets. (02)

- (24) _____ she is honest. (Describing contrast)
 (a) She is poor because,
 (b) Though she is poor,
 (c) She got the first prize.
 (d) She made a new record record,
 (25) Ajavi will _____ (showing alternatives.)
 (a) sing a Gujarati song of Hindi song.
 (b) Cook a new receipe.
 (c) Study either maths or science.
 (d) a new car tomorrow.

- Fill in the blanks choosing the correct words given in the (03) brackets.

(26) [despressed , life , night]

Mother was _____ and cried for the whole _____. He had already given two years of his _____ to this instrument !

- Find and write the word having nearest meaning. (02) [5]

(27) Pursue : handshake , gloves , follow, greeting

(28) Scared : tried , afraid , taught , created

SECTION : D

- Read the dialogue and complete the indirect narration (02) given below choosing the correct option from the brackets.

(29) The Teacher : Do you like this paper style ?

The students : What an easy paper style it is !

The Teacher : Be ready to score good marks.

The students : Definitely , we shall follow advice.

The teacher _____ (asked / told / tell) the students _____

(that / if / to) they liked the paper style. The students to

score good marks. The students agreed and promised him

that _____ (they / he / she) _____ (would, should , could)

follow his advice.

- Join the sentences using the proper conjunction in the (02) brackets.

(30) I did not go to school. I was ill.

(because , and , but)

(31) I don't like tea. I don't like coffee.

(eitheror, neither.....nor , but also)

- Rewrite the paragraph filling in the blanks with the (02) appropriate words from the brackets.

(32) Do you brush your teeth _____ (sunday , monday, regularly)

twice a day ? Do you _____ (clean , dirty , messy) your

mouth after meal and after eating chocolates or ice-cream ?

1

● Do as directed.

(02)

3

(33) The old man called all his sons. He gave them a bundle of sticks. He told them to bring a bundle of sticks. He told them to break the stick separately. Then he told them to break the whole bundle.

Start this way : The old man calls all his sons.

- Write the proper questions to get the underlined parts (02) as their answers.

(34) Mt. Abu is 200 km away from Ahmedabad.

- (a) How long away is Mt. Abu from Ahmedabad ?
- (b) How far is Mt. Abu from Ahmedabad ?
- (c) What is away from Ahmmedabad ?
- (d) Where is Mt. Abu ?

(35) My class teacher visited my house last Thursday.

- (a) Who visited my house ?
- (b) When does my class teacher visited my house ?
- (c) When did my class teacher visit my house ?
- (d) How did my class teacher vivit my house ?

SECTION : E

- Write a paragraph in about 50 words. (05)

(36) My Favourite Festival :

[Points : social, cultural , religious or national date and month - importance-method of celebration-importance in our life message]

OR

(36) Half an Hour at the railway station:

[Points : name of the station - passangers - hawker-porters facilities on the platform-beggars- arrival of the train]

OR

(36) Save The Environment

[Points : Pollution- air, water, noise-reasons-prevention-
suggestions-role of the government-people's contribution]

(37) Describe the picture in about ten sentences.

(05)

OR

(37) Writes an email in about 30 words to your friend
wishing him best luck for his/her board examination
on dinesh_Patel@gmail.com

1

બપોર

દ્વિતીય કસોટી : 2025

વિષય : ગણિત

ધોરણ : 9

બેઠક
નંબર

Date: 23-01-25

Time: 12:00 to 2:00

કુલ ગુણ 50

વિભાગ : A

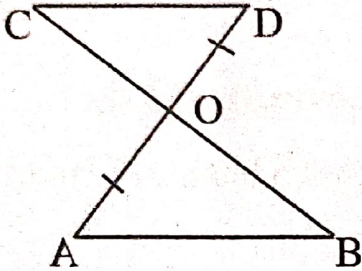
* પ્રશ્નનંબર 1 to 15 ના માધ્યમ પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (15)

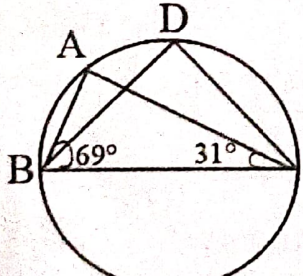
- (1) દરેક પૂર્ણાંકને પૂર્ણ સંખ્યા છે. ખરું કે ખોટું?
- (2) જો $x = 1$ એ $4x^3 + 3x^2 - 4x + k$ નો અવયવ હોય તો k ની કિંમત શોધો.
(A) 6 (B) -3 (C) 0 (D) 7
- (3) Y - યામનું બીજું નામ _____ પણ છે.
- (4) યામ-સમતલમાં કોઈ પણ બિંદુ દર્શાવવા ઊપયોગમાં લેવામાં આવતી સમક્ષિતિજ રેખાને _____ કહેવાય છે.
- (5) બે અક્ષોના છેદબિંદુને ઊગમબિંદુ કહેવાય છે. ખરું કે ખોટું?
- (6) નીચે આપેલ દ્વિયલ સુરેખ સમીકરણમાં a, b તથા c ની કિંમત શોધો.
 $2x + 3y + 7 = 0$
- (7) $x + 2y = 3$ સમીકરણનાં _____ ઉકેલ મળી શકે.
(A) 2 (B) 4 (C) એકપણ નહિ (D) અનંત
- (8) $2x + y = 5$ માં $x = 0$ મૂકતાં $y =$ _____ મળે.
(A) 5 (B) (-5) (C) 0 (D) 2
- (9) નીચેનામાંથી $2x + 3y = 12$ નો સાચો ઉકેલ નથી?
(A) (0,4) (B) (3,2) (C) (6,0) (D) (4,0)
- (10) થેલ્સના પ્રસિદ્ધ શિષ્યનું નામ _____ હતું.
(A) પાયથાગોરસ (B) યુકલિડ
(C) ન્યૂટન (D) આર્યભટ્ટ
- (11) શ્રીયંત્રમાં _____ ઊપત્રિકોણ બને છે.
(A) 9 (B) 15 (C) 43 (D) 41
- (12) સમબાજુત્રિકોણનો દરેક ખૂણો _____ નો હોય છે.
(A) 30° (B) 40° (C) 60° (D) 180°

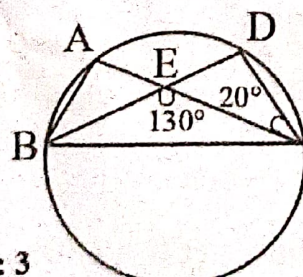
- (13) ત્રિકોણના સમાનબૂણાઓની સામેની બાજુઓ સમાન હોય. ખરું કે ખોટું.
- (14) વર્તુળના વ્યાસની વ્યાખ્યા આપો.
- (15) ચતુષ્કોણ ABCD માં $\angle A + \angle B = 150^\circ$ છે, તો $\angle C + \angle D = \underline{\hspace{2cm}}$ થાય.
- (A) 105° (B) 210° (C) 150° (D) 300°

વિભાગ : B

* પ્રશ્નનંબર 16 to 24 ના માધ્યમ પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (ગમે તે 6) (દરેકનો 2 ગુણ) (12)

- (16) કિંમત શોધો : $(64)^{\frac{1}{2}}$
- (17) $(x-3)(x+5)$ - યોગ્ય નિત્સરમનો ઉપયોગ કરીને ગુણાકાર કરો.
- (18) $AC = BC$ થાય તેવું બિંદુ C બિંદુઓ A અને B ની વચ્ચે હોય તો સાબિત કરો કે $AC = \frac{1}{2} AB$ છે.
- (19) રેખાખંડ AB એ બીજા રેખાખંડ CD ને સમાંતર છે. O એ AD નું મધ્યબિંદુ હોય તો સાબિત કરો કે $\triangle AOB \cong \triangle DOC$ છે.
- (20) $\triangle ABC$ માં $\angle A$ નો દ્વિભાજક AD એ BC ને લંબ છે તો સાબિત કરો કે $AB = AC$ છે.
- (21) જેમાં $\angle A = 90^\circ$ અને $AB = AC$ હોય તેવો કોટિકોણ ત્રિકોણ ABC છે. તો $\angle B$ અને $\angle C$ શોધો.
- (22) નીચેનાની વ્યાખ્યા આપો : (a) સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ
(b) લંબચોરસ

- (23) આપેલ આકૃતિમાં $\angle ABC = 69^\circ, \angle ACB = 31^\circ$ છે, $\angle BDC$ શોધો.

- (24) આપેલ આકૃતિમાં વર્તુળ પર ચારબિંદુઓ A, B, C અને D આવેલાં છે. AC અને BD એ E બિંદુએ એવી રીતે છેદે છે કે જેથી $\angle BEC = 130^\circ$ અને $\angle ECD = 20^\circ$, $\angle BAC$ શોધો.

વિભાગ : C

* પ્રશ્નનંબર 25 to 32 ના માગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી ઉત્તર લખો. (ગમે તે 5) (દરેકનો 3 ગુણ) (15)

(25) $\sqrt{5}$ ને સંખ્યારેખા પર દર્શાવો.

(26) અવયવો પાડો : $27y^3 + 125z^3$

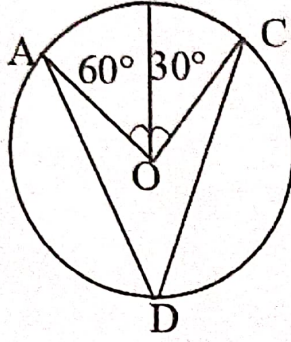
(27) સમબાજુ ત્રિકોણમાં બધા જ ખૂણાનાં માપ 60° હોય છે સાબિત કરો.

(28) સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણની બે સમાન બાજુઓની સામેના ખૂણાઓ સમાન હોય છે સાબિત કરો.

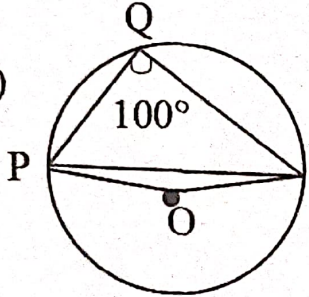
(29) સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણનો કોઈપણ વિકર્ણ તેનું બે એકરૂપ ત્રિકોણમાં વિભાજન કરે છે તે સાબિત કરો.

(30) સાબિત કરો કે સમાંતર બાજુ ચતુષ્કોણમાં સામસામેની બાજુઓ સમાન હોય છે.

(31) આકૃતિમાં O કેન્દ્ર વાળા વર્તુળ પર બિંદુ A, B અને C એવી રીતે આવેલાં છે કે જેથી $\angle BOC = 30^\circ$ અને $\angle AOB = 60^\circ$ થાય. જો ચાપ ABC સિવાયના વર્તુળ પર બિંદુ D હોય તો $\angle ADC$ શોધો.

(32) આપેલ આકૃતિમાં $\angle PQR = 100^\circ$, જ્યાં P, Q અને R એ કેન્દ્રવાળા વર્તુળ પરના બિંદુઓ હોય તો $\angle OPR$ શોધો.

વિભાગ : D

* પ્રશ્નનંબર 33 to 35 ના માગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી ઉત્તર લખો. (ગમે તે 2) (દરેકનો 4 ગુણ) (8)

(33) પરસ્પર છેદતી રેખાથી બનતા અભિકોણ સમાન હોય છે તે સાબિત કરો.

(34) સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણના વિકર્ણ સમાન હોય તો, તે લંબચોરસ છે તે સાબિત કરો.

(35) વર્તુળની સમાન જીવાઓ, કેન્દ્ર આગળ સમાન ખૂણા આંતરે છે તે સાબિત કરો.

દ્વિતીય કસોટી : 2025

બપોર

વિષય : વિજ્ઞાન

ધોરણ : 9

બેઠક
નંબર

Date: 27-01-25

Time: 12:00 to 2:00

કુલ ગુણ 50

વિભાગ : A

* પ્રશ્નનંબર 1 to 15 ના માધ્યમ પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (15)

* યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો.

(1) નીચેનામાંથી કઈ અંગિકાને આત્મઘાતી કોથળીઓ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

- (A) કણાભસૂત્ર (B) રીબોઝોમ
(C) હરિતકણ (D) લાઇસોઝોમ

(2) Cl^- આયનમાં ઇલેક્ટ્રોનની સંખ્યા _____ છે.

- (A) 16 (B) 18 (C) 17 (D) 8

(3) પૃથ્વી પર 30N વજન ધરાવતા પદાર્થનું ચંદ્ર પર વજન કેટલું હશે ?

- (A) 5N (B) 6N (C) 30N (D) 180N

* નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો.

- (4) સામાન્ય રીતે ઇલેક્ટ્રોનને e^- વડે દર્શાવાય છે.
(5) કલિલ દ્રાવણ સમાંગ મિશ્રણ છે.
(6) પદાર્થના એક મોલ જથ્થાના ગ્રામમાં દર્શાવેલા દળને મોલરદળ કહે છે.

* આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

(7) _____ વૈજ્ઞાનિકે પરમાણુના કેન્દ્રમાં ન્યૂટ્રોનની હાજરી શોધી કાઢી.

(જે.જે. થોમસન , ગોલ્ડસ્ટીન , જેમ્સ ચેડવીક)

(8) કૉપરની સંજ્ઞા _____ છે. (Cu , Fe, S)

(9) $1 \text{ nm} = \text{_____ m}$ છે. (10^{-8} , 10^{-9} , 10^{-10})

(10) પદાર્થના વજનની દિશા _____ દિશામાં હોય છે. (ઉર્ધ્વ, ગુરુત્વાકર્ષણની, ઉત્તર)

* નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

(11) દળસંચયનો નિયમ લખો.

(12) સમાંગમિશ્રણના બે ઉદાહરણ લખો.

(13) ગુરુત્વીય પ્રવેગ એટલે શું ?

* જોડકાં જોડો.

વિભાગ - I

વિભાગ - II

(14) ઝડપ

(a) એકમ સમયમાં કરેલું સ્થાનાંતર

(15) પ્રવેગ

(b) એકમ સમયમાં કાપેલું અંતર

(c) વેગમાં થતો ફેરફાર

વિભાગ : B

* પ્રશ્નનંબર 16 to 24 ના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (ગમે તે 6) (દરેકનો 2 ગુણ) (12)

(16) નીચે આપેલાનાં આણ્વીયદળ ગણો.

(1) H_2

(2) CO_2

(પરમાણ્વય દળ $\square$ $H=1$, $C=12$, $O=16$)

(17) તફાવત આપો : દળ અને વજન

(18) ગતિના બીજા નિયમની ગાણિતિક તારવણી કરી $F=ma$ મેળવો.

(19) વનસ્પતિકોષની નામનિર્દેશનવાળી આકૃતિ દોરો.

(20) એક પદાર્થનું દળ $10kg$ છે. પૃથ્વી પર તેનું વજન કેટલું હશે ?

(21) બહુપરમાણ્વીય આયન એટલે શું ? ઉદાહરણ આપો.

(22) નીચેના શબ્દો સમજાવો.

(i) પરમાણ્વીય ક્રમાંક

(ii) પરમાણ્વીય દળાંક

(23) નિયમિત પ્રવેગી ગતિ એટલે શું ? તેનું એક ઉદાહરણ આપો.

(24) દ્રવ્યના કણોની લાક્ષણિકતા જણાવો.

વિભાગ : C

* પ્રશ્નનંબર 25 to 32 ના 60 to 80 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે 5) (દરેકનો 3 ગુણ) (15)

(25) મરઘાંપાલનમાં રાખવી જોઈતી સારસંભાળ વિશે લખો.

(26) નિલ્સ બોહ્રનો પરમાણુનો નમૂનો સમજાવો.

(27) ઝાલ્ટનના પરમાણ્વીય સિદ્ધાંતની અભિધારણા જણાવો.

(28) આર્કિમિડિઝનો સિદ્ધાંત આપો અને તેના ઉપયોગો લખો.

(29) કણાભસૂત્રને કોષનું 'શક્તિઘર' કહે છે. કારણ આપો.

- (30) ઉનાળામાં આપણે કેવા પ્રકારના કપડા પહેરવા જોઈએ ? શા માટે ?
- (31) ન્યૂટનની ગતિનો ત્રીજો નિયમ લખી તેના બે ઉદાહરણ આપો.
- (32) મુક્તપતન વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

વિભાગ : D

* પ્રશ્નનંબર 33 to 35 ના 90 to 120 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે 2)(દરેકનો 4 ગુણ)(8)

(33) નીચેના તત્ત્વોનું પરમાણ્વીય બંધારણ દોરો.

(i) He

(ii) Na

(34) રૂથરફોર્ડનો પ્રયોગ ટૂંકમાં વર્ણવો.

(35) ગુરુત્વાકર્ષણનો સાર્વત્રિક નિયમ લખો અને તેનું ગાણિતિક સ્વરૂપ સમજાવો.

1

બપોર

દ્વિતીય કસોટી : 2025

વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન

બેઠક
નંબર

Date: 22-01-25

ધોરણ : 9

કુલ ગુણ 50

Time: 12:00 to 2:00

વિભાગ : A

* પ્રશ્નનંબર 1 to 15 ના માધ્યમ પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (15)

* નીચે આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો.

(1) ભારત આવવાનો જળમાર્ગ કોણે શોધ્યો ?

- (A) કોલંબસ (B) વાસ્કો-દ-ગામા
(C) પ્રિન્સ હેનરી (D) બાર્થોલોમ્યુડાયઝ

(2) ફ્રેન્કફર્ટની સંધિમાં ફ્રાન્સે કયા પ્રદેશ ગુમાવ્યા ?

- (A) ડેનિંગ પ્રદેશ (B) આલ્સેસ અને લોરેન્સ
(C) રશિયાના પ્રદેશો (D) ઈંગ્લેન્ડના પ્રદેશો

(3) રાષ્ટ્રપ્રમુખના હોદ્દા માટે ઉમેદવારની ઉંમર કેટલી હોવી જોઈએ ?

- (A) 25 વર્ષ કે તેથી વધુ (B) 30 વર્ષ કે તેથી વધુ
(C) 35 વર્ષ કે તેથી વધુ (D) 45 વર્ષ કે તેથી વધુ

(4) ભારત કરોડો વર્ષ પહેલાં કયા પ્રાચીન ભૂમિખંડનો ભાગ હતો ?

- (A) હોલેન્ડ (B) આઈસલેન્ડ
(C) ગોંડવાનાલેન્ડ (D) ન્યૂઝિલેન્ડ

* યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

(5) ટાંડીકૂચ _____ માં કરવામાં આવી હતી.

- (A) 12, એપ્રિલ, 1930 (B) 12, માર્ચ, 1931
(C) 12, માર્ચ, 1930 (D) 12, માર્ચ, 1929

(6) નાગાલેન્ડની રાજધાની : કોહિમા, મણીપુરની રાજધાની : _____

- (A) અગરતલા (B) આઈઝોલ
(C) શિલોંગ (D) ઈમ્ફાલ

(7) પતકાઈ ટેકરીઓ : અરુણાચલપ્રદેશ, લૂસાઈ ટેકરીઓ : _____

- (A) નાગાલેન્ડ (B) મણિપુર
(C) મિઝોરમ (D) મેઘાલય

(8) નદીઓના વિસર્પણના કારણે _____ સરોવરો રચાય છે.

- (A) લગૂન (B) ઘોડાનીનાળ જેવા
(C) લંબગોળ (D) ચોરસ

* નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો.

(9) 22 ડિસેમ્બરે સૂર્યના કિરણો કર્કવૃત્ત પર લંબ પડે છે.

(10) ભારતમાં વરસાદનું વિતરણ સમાન છે.

(11) ગુજરાતનું રાજ્ય પ્રાણી વાઘ છે.

* જોડકાં જોડો.

A

B

(12) ત્સાંગપો

(a) રાજસ્થાન

(13) શ્રી ગંગાનગર

(b) તિબ્બત

(c) નેપાળ

* નીચેના પ્રશ્નોના એક બે વાક્યમાં જવાબ આપો.

(14) ગુજરાતનું રાજ્ય પક્ષી કયું છે ?

(15) ઠંડુ યુદ્ધ કયા બે દેશો વચ્ચે થયું હતું ?

વિભાગ : B

* પ્રશ્નનંબર 16 to 24 ના માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (ગમે તે 6) (દરેકનો 2 ગુણ) (12)

(16) દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધનું તત્કાલિન કારણ જણાવો.

(17) બંગાળના ભાગલા કોણે પાડ્યા હતા ? ક્યારે ?

(18) “ આઝાદ હિંદ ફોજ ” ના સૂત્રો જણાવો.

(19) પારિભાષિક શબ્દ સમજાવો : બેવડું નાગરિકત્વ

(20) મને ઓળખો : 10 ડિસેમ્બરના દિવસે મારી ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

(21) વિધાન સમજાવો : સર્વોચ્ચ અદાલત નઝીરી અદાલત ગણાય છે.

(22) તફાવત આપો : હિમાલયની નદીઓ - દ્વિપક્ષીય નદીઓ

(23) જંગલો કોને કહે છે ?

(24) ગુજરાતમાં સૌથી મોટો વિસ્તાર ધરાવતું અભયારણ્ય કયું છે ?

વિભાગ : C

* પ્રશ્નનંબર 25 to 31 ના 60 to 80 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે 4) (દરેકનો 3 ગુણ) (15)

(25) ટ્રેકનોંધ લખો : દાંડીકૂચ

(26) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના હેતુઓ જણાવો.

- (27) સક્ષમ અને બાહોશ સનદી અધિકારીઓ સરકારની કરોડરજ્જુ સમાન છે- વિધાન સમજાવો.
- (28) લોકઅદાલતો શા માટે આકર્ષણનું કેન્દ્ર બની રહી છે ?
- (29) કૃષ્ણા અને કાવેરી બેસીનની વિસ્તૃત માહિતી આપો.
- (30) જંગલોનો વિનાશ થઈ રહ્યો છે. તેથી વન્યજીવોની સંખ્યામાં ઘટાડો જોવા મળે છે. તેના લીધે પર્યાવરણયુક્તમાં ખલેલ પહોંચે છે. પર્યાવરણયુક્ત વ્યવસ્થિત ચાલે તે માટે તમારી દૃષ્ટિએ શું ઉપાયો કરવા જોઈએ?
- (31) તફાવત જણાવો. શીતઋતુ અને ગ્રીષ્મઋતુ
- પ્રશ્નનંબર (32) નકશો ફરજિયાત છે.
- (32) તમને આપેલ ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેના સ્થાનો દર્શાવો.
- હિમાલયની વનસ્પતિ
 - ગીર રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન
 - કેવલાદેવ અભયારણ્ય

વિભાગ : D

- * પ્રશ્નનંબર 33to35 ના 90 to120 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે 2)(દરેકનો 4 ગુણ) (08)
- (33) હિન્દ છોડો ચળવળ અને એ ચળવળના વિવિધ બનાવો જણાવો.
- (34) રાષ્ટ્રપતિની લાયકાત , કાર્યો અને સત્તાઓ વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો.
- (35) આબોહવાની માનવજીવન પર થતી અસરો જણાવો.

11

6

બપોર

દ્વિતીય કસોટી : 2025

વિષય : ગુજરાતી

ધોરણ : 9

બેઠક

નંબર

Date : 20-01-25

Time: 12:00 to 02:00

કુલ ગુણ 50

વિભાગ : A (ગદ્ય વિભાગ) [12 Marks]

(અ) નીચેના જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (02)

(અ) (કૃતિ)

બ (પાત્ર)

(1) કુદરતી

(અ) મંગુ

(2) પંગુમ્ લંઘયતે ગિરિમ

(બ) હરિલાલ

(ક) શેરપા

(બ) નીચે આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (02)

(3) શિયાળ _____ ના શોખીન હોય છે. (શેરડી , જામફળ , કેરી)

(4) નાનજીભાઈએ વિજ્ઞાન અને અવકાશના ઉત્તમ નિદર્શન માટે _____ ની રચના કરી. (ગ્રહ મંદિર , તારા મંદિર , સુર્ય મંદિર)

(ક) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (02)

(5) મહારાજા સયાજીરાવમાં કઈ શક્તિ હતી ?

(6) “છાલ , છોતરા અને ગોટલા” પાઠનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.

(ડ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) (02)

(7) 13 વર્ષની કિશોર વયે નાનજીને દરિયામાં જતી વખતે કેવો અનુભવ થયો ?

અથવા

(7) અમરતકાકીએ દવાખાનાં મંગુ માટે કરેલી ભલામણો નોંધો.

(છ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યમાં મુદાસર ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) (04)

(8) ‘કુદરતી’ એકાંકીના બાબુના સ્વર્ગના અનુભવો તમારા શબ્દોમાં લખો.

અથવા

(8) અરુણિમાનુ પાત્રાલેખન કરો.

વિભાગ : B (પદ્ય વિભાગ) [12 Marks]

(અ) નીચેના જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (02)

(અ) (કૃતિ)

બ (કર્તા)

(9) રસ્તો કરી જવાના

મનોહર ત્રિવેદી

(10) પપ્પા, હવે ફોન મૂકું ?

પૂજાલાલ

અમૃત (ધાયલ)

- (બ) નીચે આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (02)
- (11) માતાની છાયાને કવિ _____ સાથે સરખાવે છે. (સૂર્ય, ઉનાળાની પરબ , તારા)
- (12) મરજીવા કાવ્યનો સાહિત્યપ્રકાર _____ છે. (ગીત કાવ્ય , ગઝલ , સર્નેટ)
- (ક) નીચેની કાવ્યપંક્તિ પૂર્ણ કરો. (02)
- (13) રસ્તો નહિ જડે

.....સિંધુ તરી જવાન !

- (ડ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) (02)
- (14) ઘરની અડવી ભીંતો હવે શણગારથી કેમ શોભવા લાગી ?

અથવા

- (14) ' ગુર્જરીના ગૃહકાજે ' કાવ્યમાં કવિના પ્રારંભ જીવન માટેનો પહેલો અનુભવ શો હતો?
- (ઈ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (ગમે તે એક) (04)
- (15) ' મારા સપનામાં આવ્યા હરિ ' કાવ્યમાં ગોપી સાથેના હરિમિલનને તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

અથવા

- (15) પિતા સાથેનો પુત્રીનો આત્મીય સંબંધ 'પપ્પા, હવે ફોન મૂકું ? ' કાવ્યમાં કયા કયા શબ્દપ્રયોગો દ્વારા વ્યક્ત થાય છે?

વિભાગ : C (વ્યાકરણ વિભાગ) [12 Marks]

નીચેના પ્રશ્નોમાં આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.

- (16) નીચે આપેલ શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો. (01)
- * ડીસટ્રીક (ડિસ્ટ્રીક , ડિસ્ટ્રિક્ટ , ડીસ્ટ્રિક્ટ)
- * પરીસ્થીતી (પરિસ્થિતિ , પરિસ્થિતિ , પરીસ્થિતી)
- (17) * નીચેના શબ્દોની સાચી સંધિ છોડો (01)
- પુરુષોત્તમ (પુરુષો + ઉત્તમ , પુરુષો + તમ , પુરુષ + ઉત્તમ)
- * નીચેના શબ્દોની સાચી સંધિ જોડો.
- શ્રત + ધા (શ્રતધા , શ્રદ્ધા , શ્રધા)
- (18) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દ શોધીને લખો. (01)
- ઉત્કર્ષ (સંઘર્ષ , હેરાફેરી , ઉન્નતિ)
- (19) નીચે આપેલા શબ્દના સમાસ ઓળખાવો (01)
- તારક મંડળ (તત્પુરુષ , કર્મધારય , ઉપપદ)

- (20) નીચેના શબ્દમાં કયો પ્રત્યય રહેલો છે તે જણાવો. (01)
વડલો
(પૂર્વ પ્રત્યય , પરપ્રત્યય , એક પણ નહિ)
- (21) નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ શોધીને લખો. (01)
ખંડન કરવું
(અ) ટેકો આપવો
(બ) રદિયો આપવો
(ક) સ્વીકાર કરવો
- (22) નીચે આપેલા શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો (01)
ઉદય
(અસ્ત , ઊગવું , આરંભ)
- (23) નીચે આપેલા શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો. (01)
મહાજનતા આગેવાન
- * નીચેના વાક્યોનું કોંસમાં આપેલ સૂચના મુજબ રૂપાંતર કરો.
- (24) એને ડર થાસો પડી શકે તેમ હતો. (નિષેધ વાક્ય બનાવો.) (01)
- (25) અરૂણિમાને સલાહ મળતી. (કર્તરિ વાક્ય બનાવો.) (01)
- (26) કકળાટ કરશો તો મૂંઝાઈ જશે. (સ્વાનુકારી શબ્દ ઓળખાવો.) (01)
- (27) સ્વર્ગ (ધ્વનિ ઘટકો છૂટા પાડો) (01)

વિભાગ : D (અર્થગ્રહણ / લેખન) [14 Marks]

- * માગ્યા પ્રમાણે લખો.
- (અ) નીચે આપેલ પંક્તિઓનો વિચાર-વિસ્તાર કરો. (ગમેતે એક) (03)
- (28) સફળતા જિંદગીની હસ્તરેખામાં નથી હોતી ,
ચણાયેલી ઈમારત એના નકશામાં નથી હોતી.
અથવા
(28) પુરુષાર્થ વિના પ્રારબ્ધ પાંગળુ છે.
- (બ) અહેવાલ લખો. (03)
- (29) તમારી શાળામાં યોજાયેલ આનંદ-મેળાનો અહેવાલ લખો.
અથવા
(29) વધુ પડતો મોબાઈલ વાપરવાથી અભ્યાસ બગડે છે. એ બાબત સમજાવવા તમારા મિત્રને પત્ર લખો.

(ક) નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચી, તેની નીચે પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(02) [5]

ભારતનો માર્ગ હવે મોકળો બન્યો છે. કોઈની હરીફાઈમાં તેણે ઊતરવાનું નથી. મૂડીબજારમાં રૂપિયો મજબૂત બની રહ્યો છે. અર્થતંત્ર ખાસ્સું મજબૂત બન્યું છે. ટેકનોલોજીનું પીકબળ છે, અને સંજોગો આપણી તરફેણમાં છે. નરસીબ પણ સાથ આપી રહ્યું છે, બધું જ આપણી પાસે છે. તો પછી ખૂટે છે શું ? આત્મવિશ્વાસ. **Yes I can do it** ની ભાવના ! આપણે પોતે આપણાં રહેલી ક્ષમતાને ઓળખી શકતા નથી. કોઈ પરદેશી રાષ્ટ્ર આપણને ઢંઢોળે ત્યારે આપણી ઊંઘ ઊડે છે. બસો વર્ષ સુધી આપણે અંગ્રેજોની ગુલામી ભોગવી અને તે દરમિયાન ગોરા લાટસાહેબોના ઘૂંટણિયે પડતા રહ્યા. આજે પ્રતિકૂળ સંજોગોને બદલવાની વૃત્તિ ખીલતી નથી. આ જોશ જ્યારે સૌ ભારતીયોમાં ખીલશે ત્યારે ભારત તેના અલ્ટિમેટ લક્ષ્યાંક સુધી પહોંચી શકશે. - અને તે લક્ષ્યાંક એટલે જગતના સુપરપાવર દેશ તરીકેની ઓળખાણ ! **21** મી સદીનો ભાગ્યોદય ભારતના આગણે થઈ રહ્યો છે. **Let us wake up !**

પ્રશ્નો :

(30) સૌ ભારતીયોમાં જોશ ખીલે તો તેનું કેવું પરિણામ આવે ?

(31) ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

(ડ) નીચે આપેલ મુદ્દાના આધારે આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (ગમે તે એક) (06)

(32) શિયાળાની સવાર

પ્રસ્તાવના : સવારનું વાતાવરણ - તાજગીનો અહેસાસ - માનવજીવન પર અસર - ઉપસંહાર.

અથવા

(32) માતૃપ્રેમ

પ્રસ્તાવના : ઘરતી પરનું અમૃત - પશુ-પંખીઓના માતૃપ્રેમના દૃષ્ટાંતો- માતાનું વાત્સલ્ય- માતા અમૃત્ય મૂડી - ઉપસંહાર.

અથવા

(32) જીવનમાં તહેવારોનું મહત્વ:

પ્રસ્તાવના : તહેવારોના પ્રકાર અને તેનું મહત્વ- ઉપસંહાર.

५५०२

द्वितीय कसोटी : २०२५

विषय : हिन्दी

५५५

नं०२

Date: 21-01-25

कक्षा : ९

कुल गुण : 50

Time: 12:00 to 2:00

विभाग : A (गद्य) (१३)

- निम्नलिखित प्रश्नों के नीचे दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए। (०२)

(1) न्यायमंत्रिका न्याय सुनकर लोग

- (A) निन्दा करने लगे ।
(B) जय-जयकार करने लगे ।
(C) नौ-दो ग्यारह हो गए ।
(D) भयभीत हो गए ।

(2) स्वराज्य मिल सकता है, केवल सेवा, तपस्या और

- (A) बलिदान से (B) यज्ञ से (C) युद्ध से (D) सत्य से

- निम्नलिखित वाक्यों में से सही वाक्यांश चुनकर पूरा वाक्य फिर से लिखिए। (०२)

(3) गुलमर्ग में सपने

- (A) वसंत बनकर उगते हैं ।
(B) बहार बनकर उगते हैं ।
(C) फूल बनकर उगते हैं ।

(4) हर रविवार को प्रियव्रत

- (A) पुस्तकालय जाता है ।
(B) मंदिर जाता है ।
(C) संन्यासी आश्रम जाता है ।

- निम्नलिखित सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए। (०२)

(5) लेखक को डॉक्टर से मिलने _____ जाना पड़ा । (ग्वालियर, चेन्नई)

(6) मदन का गाँव _____ पहाड़ी क्षेत्र में था। (सिमला, अल्मोड़ा)

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए। (०२)

(7) प्राचीनकाल में भारतीय शिक्षाकेन्द्र कैसे थे ?

(8) लेखक एलोपैथी का उपचार क्यों नहीं कराते थे ?

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्य में लिखिए। (०२)

(9) लेखक मोहन को 'बहुत बड़ा' क्यों बताते हैं ?

अथवा

रानी की पीठ पर सवारी करने पर कौन-सी दुर्घटना घटित हुई ? क्यों ?

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर चार-पाँच वाक्य में लिखिए। (०३)

(10) 'दाज्यू' कहानी में बाल-मन की संवेदना का मार्मिक चित्रण हुआ है। - समझाईए।

अथवा

यूरोप के प्रभाव के कारण आज गुरु-शिष्य संबंधों में क्या अंतर आया है ?

विभाग : B (पद्य) (१३)

- निम्नलिखित प्रश्नों के नीचे दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए। (०२)

(11) धन संपत्ति किस लिए है ?

- (A) बचाने के लिए
- (B) चुराने के लिए
- (C) परोपकार के लिए
- (D) देखने के लिए

(12) सूरदास के आराध्य देव थे।

- (A) श्री गणेश
- (B) श्री कृष्ण
- (C) श्री विष्णु
- (D) श्री हनुमान

- निम्नलिखित वाक्यों में से सही वाक्यांश चुनकर पूरा वाक्य फिर से लिखिए। (०२)

(13) बिगड़ी हुई बात ऐसी है जैसे

- (A) सड़ा हुआ फल।
- (B) टूटी हुई माला।
- (C) फटा हुआ दूध।

(14) 'युग और मैं ' काव्य के शीर्षक का समानार्थी है

- (A) लेखक -लेखिका
- (B) जमाना और कवि
- (C) धरती और आकाश

- निम्नलिखित सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए। (०२)

(15) भारत को _____ कहा गया है। (ऋषिभूमि , पूण्यभूमि)

(16) विधि ने किया _____ का पहले यही विस्तार है। (नारी सृष्टि , नरसृष्टि)

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए। (०२)

(17) मार्गने के बारे में रहीम क्या कहते हैं ?

(18) सात समंदर में क्या हो रहा है ?

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्य में लिखिए। (०२)

(19) सुई और तलवार का उदाहरण देकर कवि क्या कहना चाहते हैं ?

अथवा

कवि कैसे 'मांगल्य ' की आराधना करते हैं ?

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर चार-पाँच वाक्य में लिखिए। (०३)

(20) तुलसीदास ने अपने और भगवान के बीच कौन-कौन से संबंध जोड़े हैं ? क्यों ?

अथवा

भारतवासियों के बारे में गुप्तजी क्या कहते हैं ?

विभाग : C (व्याकरण) (१२)

- (21) उचित मेलवाले मुहावरों का चयन कर वाक्य में प्रयोग कीजिए। (०२)
- (अ) रंगजाना - गहरा प्रभाव पड़ना ।
 (ब) ताकते रहना - जीद न आना
 (क) कातर ढंग से देखना - नजर काट देना ।
- (22) उचित कहावत लिखे। (०१)
- "प्रसिद्धि अधिक किंतु तत्त्व कुछ भी नहीं" के लिए कौन-सी कहावत बोली जाती है ?
- (अ) घर की मुर्गी दाल बराबर
 (ब) नाम बड़े दर्शन छोटे
 (क) कहीं राजाभोज और कहीं गंगू तेली
- (23) शुद्ध वाक्य बताईए। (०१)
- " मैं मेरा काम करता हूँ ।
- (अ) अपना काम मैं करता हूँ ।
 (ब) मैं अपना काम करता हूँ ।
 (क) करता हूँ मैंमेरा काम ।
- (24) निम्नलिखित शब्द का विरोधी शब्द लिखिए। (०१)
- अमृत
- (25) निम्नलिखित शब्द का पर्यायवाचीशब्द लिखिए। (०१)
- मनुज
- (26) निम्नलिखित शब्दसमूह के लिए एक शब्द चुनिए। (०१)
- 'स्वामी के प्रति श्रद्धा रखनेवाला' ।
- (अ) सेवक (ब) स्वामीपन (क) स्वामिभक्त
- (27) निम्नलिखित शब्द में से उपसर्ग निकालकर लिखिए। (०१)
- सपरिवार
- (28) निम्नलिखित शब्द में से भाववाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए। (०१)
- उसके चेहरे से एकाकीपन की स्याही दूर हो गई ।
- (29) निम्नलिखित वाक्य में से कर्तृवाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए। (०१)
- वहाँ उसे ले गया और थानेदार से हकीकत बयान की ।
- (30) निम्नलिखित वाक्य में से विशेषण पहचानकर लिखिए। (०१)
- प्रभु राम दानी है और तुलसीदास भीख माँगनेवाले हैं ।
- (31) निम्नलिखित समास पहचानिए। (०१)
- 'अंट - शंट '
- (अ) द्विगु (ब) द्वन्द्व (क) कर्मधारय

विभाग : D (लेखन) (१२)

- निम्नलिखित परिच्छेद को पढ़कर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए । (०३)

बापू का स्पष्ट मत था कि स्वर्ग का राज्य बच्चों के लिए है, बच्चों के सिवा उसमें कोई प्रवेश नहीं कर पाता, क्योंकि बच्चे निर्दोष हुआ करते हैं। उनके जैसा छलरहित, निष्पाप और भोला-भाला संसार में दूसरा कोई नहीं। अगर किसी बच्चे में अवगुण है, कोई बुराई है तो उसका दोष नहीं उसके आसपास रहनेवाले व्यक्तियों का दोष है, क्योंकि बच्चा जो कुछ सीखता है अपने आसपास के वातावरण से ही सीखता है। बच्चों को पीटना बापू की दृष्टि में एक महापाप है। कारण कोई भी हो, कैसा भी अपराध हो गया हो, भय दिखाकर या मार-पीटकर बच्चे के साथ दुर्व्यवहार करना कभी उचित नहीं। बच्चों की गलतियों को उन्हें प्रेम-स्नेह से समझा देना चाहिए। ऐसा करने से उनमें सुधार हो जाता है।

प्रश्न :

- (32) बापू की दृष्टि से क्या करना महापाप है ?
 (33) बापू के मतानुसार बच्चे किसके अधिकारी हैं ? क्यों ?
 (34) इस गद्यखंड के लिए एक उचित शीर्षक दीजिए।
- निम्नलिखित रूपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर उचित शीर्षक एवं बोध लिखिए। (०३)
- (35) सज्जन पिता का गुणवान पुत्र-बुरी संगति- में फँसना- पिता को दुःख-उपदेशों का असर नहीं-पिता का बाज़ार से अच्छे आम खरीदना-साथ में एक सड़ा हुआ आम भी लाना- पुत्र को बुलाना-उन आमों के साथ सड़ा आम रखने के लिए कहना-दूसरे दिन आम खाने के लिए कहना-कई आम सड़े हुए-पुत्र पर असर-सीख

अथवा

निम्नलिखित पत्रलेखन कीजिए।

३१, रामभुवन, मारुतिपार्क, स्टेशन रोड, सुरत से शिवानी शर्मा दिल्ली में रहनेवाली अपनी सखी दीपा सक्सेना को 'राष्ट्रभाषा हिन्दी का महत्त्व' समझाता पत्र लिखती है।

- निम्नलिखित विषयों में से किसी एक विषय पर १०० (सो) शब्दों में निबंध लिखिए। (०६)

- (36) कुत्ते की आत्मकथा : अनुभवी प्राणी जन्म और बचपन-मालिक के घर में सुखी जीवन बीताना-बुढ़ापा और तिरस्कार-वर्तमान दशा।

अथवा

यदि परीक्षाएँ न होती : परीक्षाएँ न होने पर आनंद ही आनंद- परीक्षाएँ विद्यार्थियों के ज्ञान की सूचक नहीं-अभिभावकों तथा परीक्षकों को राहत-मार्गदर्शिकाओं, कोचिंग क्लास आदि से छुटकारा-परीक्षाओं से बचना असंभव।

अथवा

मेरा प्रिय त्यौहार : प्रस्तावना - प्रिय त्यौहार का परिचय - प्रिय होने का कारण - त्यौहार की तैयारियाँ- मनाने का ढंग- उपसंहार।

11

36

બપોર

દ્વિતીય કસોટી : 2025

વિષય : સંસ્કૃત

ધોરણ : 9

બેઠક
નંબર

Date: 24-01-25

Time: 12:00 to 2:00

કુલ ગુણ 50

વિભાગ : A (ગદ્ય)

(૦૩)

- અધોદત્તસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ્ અનુવાદં કુરુત ।

ગદ્યખંડનો માતૃભાષામાં અનુવાદ કરો.

- (1) અસ્તિ ગોદાવરીતીરે વિશાલઃ શાત્મલીતરુઃ વિવિધભ્યેઃ દેશેભ્યઃ સમાગતાઃ બહવઃ વિહગાઃ તત્ર રાત્રૌ નિવસન્તિ । તેષુ લઘુપતનનામા વાયસઃ અપિ એકતમઃ અસ્તિ ।

અથવા

- (2) પ્રદત્તસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય અનુવાદદોષં દૂરીકૃત્ય અનુવાદં પુનઃ લિખત । (ગમે તે ત્રણ)

ગદ્યખંડનો અનુવાદ દોષ દૂર કરી ફરી અનુવાદ ફરીથી લખો.

સમાનપિતૃકેષુ પુત્રેષુ કશ્ચિત્ મધુરં રોચયતે, કશ્ચિત્ લવણં કશ્ચિત્ કાવ્યં રસયતિ, કશ્ચિત્ નાટ્યં, કશ્ચિત્ શિલ્પં, કશ્ચિત્ ચ ગણિતમ્ ।

અનુવાદ : જેમના માતા સમાન છે તેવા પુત્રોમાં કોઈકને તીખું ભાવે છે, કોઈને ખારું તો કોઈકને ખાટું ભાવે છે. એમ જ કોઈ નાટકમાં રસ લે છે કોઈ નાટકમાં, કોઈ કળાકારીગરીમાં અને કોઈ વિજ્ઞાનમાં રસ લે છે.

- અધોદત્તાતાં સંસ્કૃત પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા સંસ્કૃતે લિખત । (કોડપિ દ્વૌ) (૦૨)

સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર વિકલ્પમાંથી શોધીને સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈ પણ બે)

- (3) કૃષકપુત્રેણ માર્ગે કિં પ્રાપ્તમ્ ?

(A) શિલાસ્યૂતઃ (B) સુવર્ણસ્યૂતઃ (C) ધનસ્યૂતઃ

- (4) ઋગ્વેદસ્ય ખાષ્યકારઃ કઃ આસીત્ ?

(A) શંકરાચાર્ય (B) સ્કન્દસ્વામી (C) નાગાર્જુનઃ

- (5) સત્યદેવસ્ય પ્રસ્તાવં કઃ સ્વીકૃતવાન્ ?

(A) ગાન્ધિમહોદયઃ (B) વલ્લભભાઈ પટેલ (C) મહાદેવભાઈ દેસાઈઃ

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ માતૃભાષાયાં લિખત । (કોડપિ એકઃ) (૦૨)

પ્રશ્નોના માતૃભાષામાં ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ એક)

- (6) કુલાચાર એટલે શું ?

- (7) ગાંધીજીની વાત સાંભળીને છેવટે સ્વામી સત્યદેવે શું કર્યું ?

- અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ્ ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત । (૦૩)

ગદ્યખંડ વાંચી પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.

- (8) યઃ ખલુ ઈર્ષ્યાગ્રસ્તો ભવતિ તસ્મૈ પરસ્ય દુર્ગુણાનુવાદઃ રોચતે સ્વસ્ય ચ ગુણાનુવાદઃ ।

યઃ ખલુ સજ્જનો ભવતિ તસ્મૈ પરાપવાદઃ કથમપિ ન રોચતે । કેચન અસૂયકાઃ

ભવતિ તે હિતમપિ અનુશાસનમ્ ન સહન્તે ।

પ્રશ્ન : (1) પરસ્ય દુર્ગુણાનુવાદઃ કસ્મૈ રોચતે ?

(2) કસ્મૈ પરાપવાદઃ કથમપિ ન રોચતે ?

(3) કેચન અસૂયકાઃ કિં ન સહન્તે ?

વિભાગ : B (પદ્ય)

- પ્રદત્તસ્ય શ્લોકસ્ય અનુવાદદોષં દૂરીકૃત્ય અનુવાદં પુનઃ લિખત । (ગમે તે ત્રણ) (૦૩)
શ્લોકના અનુવાદ દોષ દૂર કરી ફરી અનુવાદ ફરીથી લખો.

(9) રાજા દશરથો નામ રથકુજ્જરવાજિમાન્ ।

પુણ્યશીલો મહાકીર્તિઃ ઋજુરાસીન્મહાશયાઃ ॥

અનુવાદ : સિંહ અને અશ્વવાળા , પાપ કરવાના સ્વભાવવાળા વિશાળ કીર્તિવાળા,
સરળ અને ખૂબ યશસ્વી એવા રામ નામના રાજા હતા.

અથવા

- મજ્જૂષાતઃ સમુચિતપદાનિ ચિત્વા અધોલિખિત શ્લોકસ્ય અન્વયં પૂરયિત્વા પુનઃ લિખત ।
શબ્દપેટીમાંથી યોગ્ય પદ પસંદ કરી નીચે લખેલા શ્લોકનો અન્વયપૂર્ણ કરી ફરીથી લખો. (ગમે તે ત્રણ)

(10) મશિકાઃ વ્રણમિચ્છન્તિ ધનમિચ્છન્તિ પાર્થિવાઃ ।

નીચાઃ કલહમિચ્છન્તિ શાન્તિમિચ્છન્તિ સાધવઃ ॥

અન્વયઃ મશિકાઃ _____ ઇચ્છન્તિ , _____ ઇચ્છન્તિ પાર્થિવાઃ । નીચાઃ _____

ઇચ્છન્તિ , શાન્તિ, _____ સાધવઃ ॥

(મજ્જૂષા : , ઇચ્છન્તિ , કલહ , ધનમ્ , વ્રણમ્)

- અધોદત્તાનાં સંસ્કૃત પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા સંસ્કૃતે લિખત । (કોઽપિ ત્રયઃ) (૦૩)
સંસ્કૃત પ્રશ્નોના વિકલ્પમાંથી જવાબ શોધી સંસ્કૃતમાં લખો. (ગમે તે ત્રણ)

(11) પાપસ્ય કારણં કિમ્ ?

(A) અજ્ઞાનમ્ (B) લોભઃ (C) કામઃ

(12) વસન્તઃ પ્રમદાજનાનાં કિં દદાતિ ?

(A) દુર્ભાગ્યં (B) ચારુતરં (C) સૌભાગ્યં

(13) કીદૃશાઃ તળ્ડૂલાઃ કદાપિ ન પ્રરોહન્તિ ?

(A) ફલૈ પરિભ્રષ્ટાઃ (B) તુષૈઃ પરિભ્રષ્ટાઃ (C) કાષ્ઠૈઃ પરિભ્રષ્ટાઃ

(14) કાનિ વેદિતવ્યાનિ સન્તિ ?

(A) મિત્રાણિ (B) સંન્યાસિણિ (C) સાધુભિઃ

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ માતૃભાષાયાં લિખત । (કોઽપિ એકઃ) (૦૨)
પ્રશ્નોના ઉત્તર માતૃભાષામાં લખો. (ગમે તે એક)

(15) રામાયણના રચયિતા કોણ છે ?

(16) સુભાષિતસપ્તકમ્ - પદ્યમાં પાંચ અક્ષયનિધિ કયા કયા છે ?

- શ્લોકપૂર્તિકુરુત । (કોઽપિ એકઃ) (૦૨)

(17) નાસ્તિ મેઘસમં.....ધાન્યસમં પ્રિયમ્ ॥

(18) અગ્નિમીલે.....રત્નધાતમમ્ ॥

વિભાગ : C (નાટ્ય વિભાગ)

- અધોદત્તસ્ય નાટ્યચંદ્રસ્ય માતૃભાષાયામ્ અનુવાદં કુરુત । (૦૪)
નાટ્યચંદ્રનો અનુવાદ કરો.

(19) શર્વિલકઃ - અરે રે અપનયત । આર્યચારુદત્ત આજ્ઞાપ્યતામ્ કિમસ્ય પાપસ્ય
અનુષ્ઠીયતામ્ ।

ચારુદત્તઃ - કિમહં યદ બ્રવીમિ તત્ક્રિયતે ।

શર્વિલકઃ - કોઽત્ર સંદેહઃ ।

ચારુદત્તઃ - સત્યમ્ ।

● પ્રદત્તસ્ય ગદ્યઘ્વણસ્ય અનુવાદદોષં દૂરીકૃત્ય અનુવાદં પુનઃ લિખત ।
અનુવાદ દોષ દૂર કરી નાટ્યખંડનો અનુવાદ ફરીથી લખો.

(20) સંન્યાસી: - કથં અસ્માન્ સંન્યાસિનઃ અપિ તિરસ્કરોષિ ।
દૌવારિ: - ભગવાન્ પ્રણમામિ । પરન્તુ સ્વકીયં પરિચયમ્ અદત્વા ન કશ્ચિત્ પ્રવેષ્ટુમ્
અર્હતિ ।

સંન્યાસી: - સત્યમ્ । શાન્તઃ અયં તૈ અપરાધઃ । કિન્તુ અથ પ્રભૃતિ ત્વં સંન્યાસિનઃ
પણ્ડિતાન્ બ્રહ્મચારિણઃ સ્ત્રિયઃ બાલાઃ ચ ન અવરોહું શક્નોષિ ।

અનુવાદ :

સંન્યાસી : શું અમને સાધ્વીઓને પણ તું તિરસ્કારે છે ?

દૌરપાળ: મહારાજ ! હું પ્રજ્ઞામ કરું છું. પરંતુ બીજાનો પરિચય ન આપતો કોઈ
(માણસ) પ્રવેશને યોગ્ય નથી.

સંન્યાસી : સાશું, આ મારો અપરાધ માફ કર્યો. પરંતુ કાલથી સંન્યાસીઓ, પંડિતો,
વિદ્યાર્થીઓ સ્ત્રીઓ અને બાળકોને ન અટકાવીશ.

● અધોદત્તાનિ વાક્યાનિ કઃ વદતિ ઇતિ લિખત । (કોઽપિ દ્વે) (૦૨)
કોણ બોલે છે તે લખો. (ગમે તે બે)

A

B

(21) સંન્યાસી અપૂર્વ ઇવ તે હર્ષઃ ।

(22) દૌવારિકઃ મહારાજનિકટે ગન્તુમ્ ઇચ્છામિ ।

(23) રાજા સહજૌ મે પ્રહરણં ભુજૌ ।

વિશ્વાસઘાતમ્ ઉપદિશસિ ?

● અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ માતૃભાષાયાં લિખત । (કોઽપિ એકઃ) (૦૨)
પ્રશ્નોના ઉત્તર માતૃભાષામાં લખો. (ગમે તે એક)

(24) સંન્યાસી કોને કોને રોકવાની ના પાડે છે ?

(25) 'મૃચ્છકટિકમ્' ના રચયિતા કોણ છે ?

● કોષ્ઠિગતાનિ પદાનિ પ્રયુજ્ય વાક્યાનિ રચયત । (કોઽપિ દ્વે) (૦૨)
કૌસમાં આપેલાં પદોનો ઉપયોગ કરી વાક્યો બનાવો. (ગમે તે બે)

(26) વિદ્યાર્થીઓ ગુરુને પ્રજ્ઞામ કરે છે. (છાત્ર , ગુરુ , પ્ર+ નમ્)

(27) મેઘના પાણી પીએ છે. (મેઘના , જલ , પા- પિબ્)

(28) કેટલાક લોકો ઈર્ષ્યાળુ હોય છે. (કેચન , જન , અસૂયક , ખૂ)

વિભાગ : D (વ્યાકરણ)

● અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ્ ઉત્તરાણિ સૂચનાનુસારેણ લિખત ।

(29) 'અસુરઃ' શબ્દસ્ય સમાનાર્થકં શબ્દમ્ અધોદત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । (૦૧)

(A) દાનવઃ (B) દાની (C) દયાવાન્

(30) 'પણ્ડિતઃ' શબ્દસ્ય વિરુદ્ધાર્થકં શબ્દમ્ અધોદત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । (૦૧)

(A) જ્ઞાની (B) મૂર્ખઃ (C) ગર્વઃ

(31) અધોદત્તેભ્યઃ ક્રિયાપદેભ્યઃ વર્તમાનકાલસ્ય ઉત્તમપુરુષ એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત । (૦૧)

(A) લિખામિ (B) લિખન્તિ (C) લિખતિ

(32) અધોદત્તેભ્યઃ ક્રિયાપદેભ્યઃ સામાન્ય-ભવિષ્યકાલસ્ય અન્યપુરુષસ્ય બહુવચન રૂપં ચિત્વા
લિખત । (૦૧)

(A) પદિષ્યતિ (B) પદિષ્યતઃ (C) પદિષ્યન્તિ

- (33) अधोदत्तेभ्यः शब्देभ्यः पुल्लिङ्गशब्दं चित्वा लिखत। (01) 5.
 (A) भट्टारकः (B) शस्त्रम् (C) जलम्
- (34) अधोदत्तेभ्यः शब्देभ्यः स्त्रीलिङ्गशब्दं चित्वा लिखत। (01)
 (A) केन्द्रेषु (B) मनोदशा (C) वनम्
- (35) अधोदत्तेभ्यः शब्देभ्यः नपुंसकलिङ्गशब्दं चित्वा लिखत। (01)
 (A) विहगः (B) श्वभिः (C) तण्डूलाः
- (36) रेखाङ्कितपदस्य कृदन्तप्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (01)
 मनोरमा वाणी न शक्यते वक्तुम् ।
 (हेत्वर्थ कृदन्तम्, कर्तरिभूतकृदन्तम्, सम्बन्धकभूत कृदन्तम्)
- (37) अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (01)
 कोऽपि (कं + अपि, कः + अपि, कै + अपि)
- (38) अधोदत्तस्य सामासिकपदस्य समास प्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। (01)
 दुर्गाध्यक्षः (षष्ठी तत्पुरुष, समाहार द्वन्द्वः, तृतीया तत्पुरुषः)

विभाग : E (संयुक्त विभाग)

- अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत। (03)
 गद्यखण्डं वांथी प्रश्नोना उत्तर संस्कृतभां लभो. (कोष्ठ पश्च त्रय)

(39) एकस्मिन् वने एक मूषकः सुप्तस्य सिंहस्य केशान् अकृन्तत्। सिंहः तुम् अपराधिनं हन्तुम् इच्छति स्म। तदा मूषकः प्राणदानाय सिंहं प्रार्थयत्। सः कृपया तम् अमुञ्चत्। एकदा सः सिंहः जाले निपतितः मूषकः स्वतीक्ष्णदन्तैः जालं छित्वा सिंहम् अमुञ्चत्। क्षुद्रजीवाः अपि समये महत् कार्यं कुर्वन्ति ।

- प्रश्न : (१) कः सिंहस्य केशान् अकृन्तत् ?
 (२) मूषकः किमर्थं सिंहं प्रार्थयत् ?
 (३) एकदा सिंहः कुत्र पतितः ?
 (४) मूषकः कथं सिंहम् अमुञ्चत् ?

- कर्तृ-कृतीनां योग्यं मेलनं कुरुत । (कोऽपि द्वे) कर्ता साथे योग्य कृति श्लो. (02)

अ

ब

- (40) महर्षि वेदव्यास पंथरात्र
 (41) पं.अंबिकादत्त व्यास महाभारत
 (42) महाकवि भास शिवराज विजय
 महाभारत

- रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत । (कान्यपि त्रीणि) (03)
 रेखाङ्कित पदो शुद्ध करी गद्यखण्ड इरीथी लभो. (गमे ते त्रय)

(43) अतः त्वम् तडागजलं पातुम् न अर्हसि। तृषायाः सहनम् कृत्वा मेघस्य प्रतीक्षां कर्तुम् अर्हसि त्वं।

- अधोदत्तस्य श्लोकस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत। (कोऽपि एकः) (02)
 अर्थविस्तार करो. (गमे ते अेक)

(44) शनैः पन्थाः शनैः कन्था शनैः पर्वतलङ्घनम्।

शनैर्विधा शनैर्वित्त पञ्चैतानि शनैः शनैः ।।

(45) संहतिः श्रेयसी पुंजां विगुणेष्वपि बन्धुषु।

तुषैरपि परिभ्रष्टा न प्ररोहन्ति तण्डूला ।।